

O evoluție continuă și dinamică

Interviu cu tovarășul **CONSTANTIN GHEORGHE**
directorul Direcției Culturii de masă din Consiliul Culturii
și Educației Socialiste

INTREBARE: Cum apreciați locul și rolul marelui Festival național „Cîntarea României” în stimularea și dezvoltarea culturii de masă în țara noastră ?

RĂSPUNS: În peisajul spiritual al României contemporane, Festivalul național „Cîntarea României”, amplă manifestare a muncii și creativității întregului popor, inițiativă strălucită a secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a creat, încă de la declanșarea sa, un nou cadru politico-organizatoric, adecvat etapei actuale de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate, menit să stimuleze participarea liberă și conștientă a maselor, a tineretului, la crearea și receptarea valorilor materiale și spirituale ale națiunii noastre, expresie elocventă a democratismului culturii noastre socialiste.

În actuala etapă istorică, cînd întregul nostru popor este angajat plenar în lupta de înfăptuire a hotărînilor istoricului Congres al XIII-lea al partidului, pentru realizarea unei noi calități a muncii și vieții în toate domeniile, problemele factorului uman, ale dezvoltării conștiinței socialiste a oamenilor muncii capătă noi dimensiuni în viața economică, politico-socială și culturală a țării. În acest context, conceptul de cultură nu se limitează la deziderate general-abstracte, ci presupune, în primul rînd, promovarea consecventă a valorilor politice, filozofice și morale, formarea unei atitudini noi față de muncă, educația permanentă și multilaterală a tuturor categoriilor de oameni ai muncii.

Devenit astfel o permanență a vieții noastre spirituale, Festivalul și-a demonstrat marea sa capacitate de emulație în rîndul muncitorilor, țăranilor, intelectualilor, elevilor, studenților, militarilor, a tuturor talentelor autentice, dornice să se afirme pe planul culturii, artei și științei, independent de pregătirea lor socio-profesională. Dacă la prima ediție a Festivalului din 1976—1977 au participat circa 100.000 de formații și cercuri artis-

tice de amatori din întreprinderi, instituții, așezăminte de cultură, școli, facultăți și unități ale armatei, cu 2.000.000 de membri, la etapa de masă a celei de-a V-a ediții, care se desfășoară în prezent, numărul acestora a ajuns la 206.000 colective, cuprinzînd peste 4.800.000 interpreți și creatori amatori, ceea ce înseamnă că fiecare al cincilea cetățean al țării participă la actul de cultură, de creație, de educație. Cifrele de mai sus confirmă pe deplin forța stimulatorie și antrenantă a Festivalului național „Cîntarea României”, care, așa cum arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu la Plenara largită a C.C. al P.C.R. din 1—2 iunie 1982, „s-a transformat într-o puternică mișcare cultural-artistică a maselor largi populare; am obținut rezultate minunate, oamenii muncii, masele populare de la orașe și sate sînt și creatorii și participanții și beneficiarii direcți ai activităților cultural-artistice de masă”. Rezultă deci că Festivalul național „Cîntarea României” este un cadru larg de desfășurare a întregului complex de manifestări politico-educative, științifice și cultural artistice cu un bogat conținut tematic și cu un pronunțat caracter militant, integrate în ansamblul preocupărilor organelor și organizațiilor de partid, de stat și obștești, pentru dezbateră și soluționarea problemelor economice și sociale cu care se confruntă colectivitățile de oameni ai muncii de la orașe și sate.

INTREBARE: Ne aflăm acum în anul fazei finale a celei de-a cincea ediții a Festivalului: cum este organizată, cum se va desfășura aceasta în întreaga țară ?

RĂSPUNS: După cum se știe, în perioada octombrie 1983 — decembrie 1984, s-a desfășurat, în întreaga țară, etapa de masă a celei de-a V-a ediții, etapă care s-a încheiat cu întrecerile pe consilii unice agroindustriale de stat și cooperatiste, pe orașe și municipii, cu participarea celor mai valoroase formații selecționate de la comune, sate, întreprinderi,

instițării și alte așezăminte de cultură. A avut loc și faza județeană a Festivalului, în cadrul căreia se întrec formațiile și cercurile artistice promovate de la etapa anterioară. Doresc să subliniez că modul de desfășurare a acestei faze, în mai multe centre și nu numai în reședința de județ, oferă posibilitatea prezentării pe mai multe scene a unui număr mai mare de spectacole, concerte, expoziții, gale de filme etc., cu participarea unui public mai numeros, evitându-se unele neajunsuri ale edițiilor precedente, fiind, uneori, în sălile de concurs nu se prea aflau spectatori. În încheierea etapei județene, au loc, în cursul lunii mai, în județe, spectacole reprezentative cu formațiile clasate pe locul I, pentru desemnarea colectivelor promovate pentru etapa republicană, care se va desfășura între 15 iunie — 15 iulie a.c., pe cîte patru zone geografice și genuri de formații, urmînd ca în luna august să aibă loc la București „Gala laureatilor”.

INTREBARE: Ce loc ocupă în ansamblul culturii de mase activitatea teatrală a amatorilor ?

RĂSPUNS: Trebuie să remarc faptul că Festivalul național „Cîntarea României” a adus un spor de calitate și pe planul diversificării mișcării artistice de mase, al dezvoltării genurilor culte, cu un pronunțat caracter patriotic, militant, revoluționar, cum sînt teatrul politic, de anchetă socială, muzica patriotică și revoluționară, recitalurile și montajele literare, brigăzile artistice, colectivele de satiră și umor etc., care și-au afirmat forța educativă, artistică, pe scenele Festivalului. O evoluție continuă și dinamică a cunoscut pe parcursul edițiilor Festivalului național „Cîntarea României” mișcarea teatrală de amatori, numărul colectivelor, de la orașe și sate, ajungînd la cca 18.000, cuprinzînd oameni ai muncii, tîneret, din toate sferele de activitate social-economică. Aceste colective s-au evidențiat printr-o mai largă deschidere repertorială, abordînd, cu multă îndrăzneală și în destule cazuri cu succes, titlurile de referință din literatura noastră dramatică, clasică și contemporană, cu opțiunea firească pentru plesele de teatru inspirate din realitățile și preocupările social-politice și economice ale colectivelor de oameni ai muncii, ale tîneretului revoluționar, din marile evenimente istorice ale poporului nostru, care au contribuit la sporirea atributelor muncii de educare politico-revoluționară, cetățenească a maselor, în spiritul dragostei față de partid, de patria socialistă, de

idealurile care care animă poporul nostru liber și stăpîn pe soarta sa. În ultimii ani, cu deosebire în urma indicațiilor secretarului general al partidului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, date la Consfățuirea de lucru de la Mangalia din 2—3 august 1983, repertoriul colectivelor teatrale s-a îmbogățit cu noi lucrări de valoare, aparținînd unora dintre cel mai importanți dramaturgi contemporani, precum și unor autori tineri care au realizat piese cu eroi ai zilelor noastre, caracterizați prin spirit revoluționar, militant și atitudine înaintată față de muncă, combativă față de mentalitățile învechite, pentru statoinicirea normelor eticii și echității socialiste, în raporturile de muncă și viață.

Cadrul puternic stimulativ al Festivalului național „Cîntarea României” a impulsionat în mod deosebit creșterea și dezvoltarea pe parcursul edițiilor sale a activității teatrelor populare și muncitorești, al căror număr a ajuns în prezent la 92 de colective artistice. La baza dezvoltării activității acestor formații stau prețioasele indicații și orientări ale secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, privind rolul muncii politico-ideologice și cultural-educative în procesul formării omului nou cu o conștiință înaintată, revoluționară. În spiritul acestor comandamente majore s-a acționat de către factorii educaționali, sub conducerea organelor și organizațiilor de partid, pentru o mai judicioasă amplasare a rețelei de teatre populare și muncitorești pe harta țării, urmărindu-se crearea și funcționarea lor cu prioritate în medii muncitorești, orașe puternic industrializate, centre miniere, platforme industriale, șantiere de construcții, ca și în mediul sătesc, în consilii unice agroindustriale de stat și cooperatiste. Devenite puncte de referință pentru mișcarea teatrală de amatori din țara noastră, teatrele populare și muncitorești grupează în jurul lor cele mai reprezentative forte artistice ale localităților în care își desfășoară activitatea, realizînd în cadrul stațiilor permanente o multitudine de forme de spectacol, de la piesa într-unul sau mai multe acte pînă la recitalul de poezie și muzică revoluționară, patriotică. Ele se afirmă totodată ca importante centre metodice pentru perfecționarea, pe baza unor demonstrații practice, a instructorilor celorlalte colective teatrale din localitățile sau județele respective. Unele dintre acestea — din Rîmnicu-Vilcea și Caracal — s-au afirmat și în cadrul unor competiții internaționale de prestigiu cum este „Festivalul teatral al țărilor balcanice” de la Corint-Grecia, unde s-au distins prin originalitatea și

calitatea artistică a spectacolelor prezentate, obținând premiul I.

Vorbind de calitatea spectacolelor prezentate de colectivele teatrale de amatori, nu putem să nu subliniem colaborarea acestora cu mișcarea teatrală profesionistă, sprijinul valoros acordat de artiștii profesioniști, de instituțiile de profil, pe multiple planuri, interpreților amatori, cu deosebire în montarea spectacolelor precum și în îndrumarea metodologică a instructorilor amatori.

INTREBARE: În acest context, cum vedeți dv. evoluția mișcării artistice a amatorilor?

RĂSPUNS În spiritul indicațiilor secretarului general al partidului, date la Congresul al XIII-lea al P.C.R., este necesar ca toți factorii educaționali să acționeze mai ferm pentru ridicarea la un nivel superior a Festivalului național „Cântarea României”, în cadrul căruia formațiile cultural-artistice să prezinte programe educative cu un pronunțat caracter politic angajat, militant, patriotic și revoluționar, contribuind la formarea omului nou, participant activ la opera de edificare a socialismului în patria noastră. În acest sens va trebui să acționăm atât la nivel central cât și la nivel local pentru activizarea tuturor formațiilor artistice existente, pentru înființarea de noi colective teatrale, mai ales în marile întreprinderi și comune cu populație numeroasă, având în vedere rolul și forța educativă a teatrului. Va trebui să punem

accent în continuare pe vederea, înnoirea și îmbogățirea continuă a repertoriilor tuturor formațiilor artistice de amatori cu noi lucrări piese de teatru, cîntece de mase, poezii, inspirate din viața colectivelor de oameni ai muncii. O atenție sporită trebuie acordată stimulării creației artistice de masă, a cercurilor și cenaclurilor literar-artistice, valorificării pe scară mai largă a creației acestora în manifestările cultural-artistice din localitățile respective. Se impune totodată activizarea tuturor teatrelor populare și muncitorești în vederea îndeplinirii integrale a planurilor de premiere, spectacole și spectatori pentru fiecare stagiune, fapt care necesită o conlucrare și mai activă cu artiștii profesioniști, cu oamenii de teatru, cu uniunile și asociațiile de creatori, cu secția de dramaturgie a Uniunii Scriitorilor, cu A.T.M., cu Institutele de învățămînt artistic superior.

Punînd accentul în continuare pe permanentizarea activității de spectacole și concerte, pe înnoirea continuă a repertoriului, pe ridicarea nivelului interpretativ al artiștilor amatori în general, sîntem convinși că vom asigura spiritul viu, novator, revoluționar tuturor manifestărilor cultural-artistice, corespunzător cerințelor actuale ale dezvoltării economico-sociale, ale artei și culturii, parte integrantă a procesului de făurire a socialismului multilateral dezvoltat în țara noastră.

Stan VLAD

NOTE

Scrieri uitate

Continuăm a semnala pagini clasice din istoriografia noastră de teatru care trebuie să reintre în circuitul cărții.

Între 1897 și 1899, Ștefan Vellescu publică în *Revista literară* — periodic de orientare macedonskiană — 39 de capitole sub genericul **Pagini pentru istoria teatrului român**. Îndemnul i-a venit, poate, de la Hasdeu, al că-

rui emul fusese în junețe. Autorul, spirit cultivat, cu studii pariziene, este un mare profesor al conservatorului nostru dramatic, dascălul lui Grigore Mănolescu, C. Nottara, Petre Liciu, Iancu Brezeanu, Ion Livescu etc.

Dintr-un material impresionant, el trasează evoluția artei teatrului la români, de la cele mai vechi atestări (epoca dacică) și pînă la revoluția pașoptistă inclusiv. Acte de arhivă, fragmente din primele piese originale, producții populare, epistole, cronici, dar și relatări verbale de la bătrînii citori ai scenei muntene se ordonează într-un foarte personal excurs istoriografic.

Meritul excepțional al a-

cestor pagini stă în informațiile privind **Societatea Filarmonică (1833—1836)**.

O eventuală ediție, s-ar completa fericit cu *Memoirile lui Ștefan Vellescu*, manuscris inedit din colecția Muzeului Teatrului Național, prezentat de George Franga în S.C.I.A., tom. 13, nr. 1, 1966. Sînt însemnări dintre anii 1861—1863, cu date neprețuite despre acei ani furtunoși ai consolidării Teatrului Național.

Astfel, cunoscîndu-l opera de istoric teatral, îl putem așeza pe Ștefan Vellescu, cu îndreptățire, alături de Orlănescu-Ascanio și de Theodor Burada, ctitorii disciplinei la noi.

I. N.